

TBMM

(S. Sayısı: 626)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışışleri Komisyonu Raporu (1/863)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas olarak da Dışışleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-91/1761

21/4/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 18/4/2010 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Suriye, Türkiye'nin en uzun kara sınırına sahip olduğu komşusu olup, ülkelerimiz arasındaki vize uygulamasının karşılıklı olarak kaldırılması ve Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi'nin tesis edilmesi ile birlikte son dönemde siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerimiz, iki ülke halklarının ortak çıkarlarının yanı sıra bölgemizin istikrar ve güvenliğine katkıda bulunmak ana hedefi doğrultusunda gelişmeye devam etmektedir.

Son dönemde iki ülke arasındaki ticaret hacmindeki artışa, gümrük idarelerinin de gümrük işlemlerini ve yasal ticareti kolaylaştırmak ve hızlandırmak ile kaçakçılıkla mücadele alanında işbirliğini güçlendirmek suretiyle destek olması amacıyla, kara sınır kapılarının ortak kullanımı, gerçekleştirilen ikili görüşmelerde Türkiye tarafınca, anılan ülke makamlarının değerlendirmelerine sunulmuştur.

Ülkemizin de taraf olduğu 1999 tarihli Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Revize Kyoto Sözleşmesi) ve 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Eşyanın Sınırdaki Kontrollerinin Ahenkleştirilmesi Sözleşmesinde, ortak sınır geçişlerinde, ilgili gümrük idarelerinin, mümkün olduğu ölçüde, ortak kontroller gerçekleştirmesi ve ortak gümrük idareleri kurması önerilmektedir.

Bu çerçevede, ortak gümrük kontrolleri ve kara hudut kapılarının ortak kullanımı, sınır geçişlerinin ve ticaretin kolaylaştırılması ile altyapı ve işletme maliyetlerinin azaltılması açısından faydalı bir uygulama olarak görülmektedir.

İki ülke sınır kapılarının ortak kullanımıyla gümrük işlemlerinde mükerrerliğin önlenmesi; işlemlerin ve veri girişinin bir kere yapılmasının sağlanması hedeflenmekte olup, söz konusu proje iki devlet hudut hattı bakımından herhangi bir değişiklik meydana getirmemektedir.

Bu bağlamda, Sayın Başbakanımızın da katılımıyla gerçekleştirilen Türkiye-Suriye Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) toplantısı kapsamında, ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı" 23 Aralık 2009 tarihinde Şam'da imzalanmıştır.

Söz konusu Mutabakat Zaptı ile ilke olarak ülkelerimiz arasındaki sınır kapılarının ortak kullanımı; sınır kapılarının ortak kullanımına ilişkin kural ve düzenlemelerin tespitinin ve ortak kullanılacak sınır kapılarının belirlenmesinin ayrı bir anlaşma ile düzenlenmesi; uygulamanın pilot proje olarak seçilecek kapılardan birisinde başlatılması konusunda anlaşılmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

21 Şubat 2011

Esas No.: 1/863

Karar No.: 128

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21/4/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 28/4/2010 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 16/2/2011 tarihli 22 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Türkiye-Suriye Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi toplantısı kapsamında 23 Aralık 2009 tarihinde Şam'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı'nın Ülkemiz ile en uzun kara sınırına sahip komşu ülke Suriye arasında, sınır kapılarının ortak kullanımı ve gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması amacıyla imzalandığı anlaşılmıştır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizin komşu ülkelerle sınır kapılarının ortak kullanımına yönelik çalışmalar gerçekleştirdiği ve bu bağlamda Suriye ile söz konusu Mutabakat Zaptı'nın imzalanarak bu yöndeki ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulduğu,

- Nusaybin ile Kamışlı sınır kapılarının ortak kullanımına ilişkin Suriye ile Ülkemiz arasında imzalanan uluslararası anlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulması amacıyla Dışışleri Bakanlığı'na gönderildiği,

- Sınır kapılarının ortak kullanımının yolcuların, eşyanın ve taşıtların sınır geçişlerinde tabi olduğu işlemlerin basitleştirilmesi, hızlandırılması ve karşılıklı tanınmasını içerdiği,

- Komşu ülkelerin gümrük kapılarının Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı bir şirket vasıtasıyla yap-işlet-devret modeliyle yenileneceği ve ülkemizdekilerle aynı standarda yükseltileceği ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oybirliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Eskişehir	Karabük	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Zeynep Dağı</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Ankara	Bursa	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Canan Arıtman</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
Kütahya	Malatya	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Ergun</i>	<i>Şaban Dışlı</i>	<i>Abdulkadir Emin Önen</i>
Muğla	Sakarya	Şanlıurfa
	Üye	
	Necip Taylan	
	Tekirdağ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SINIR KAPILA-
RININ ORTAK KULLANIMINA İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 23 Aralık 2009 tarihinde Şam'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SINIR KAPILA-
RININ ORTAK KULLANIMINA İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında
Sınır Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin
Mutabakat Zaptı

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra münferiden “Taraflar” ve birlikte “Taraflar” olarak anılacaktır);

İki ülke arasındaki tarihsel bağlara dayanarak;

13/10/2009 tarihinde gerçekleştirilen “Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi” hedeflerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, aralarındaki ikili işbirliği ilişkilerini güçlendirmeyi ve genişletmeyi arzu ederek;

Aralarındaki ticaretin akışını kolaylaştırmak ve mevcut Sınır Kapılarından optimum fayda sağlamanın yanı sıra, ikili işbirliği ve dostluk ilişkilerinin geliştirilmesine katkıda bulunacak sürece ilişkin adımların atılmasının önemini vurgulayarak;

Aşağıdaki hususlarda ortak bir anlayışa varmışlardır:

Madde 1

Taraflar, ilke olarak iki ülke arasındaki sınır kapılarının ‘ortak kullanım’ında anlaşmışlardır. Ortak kullanım, sınır geçişleriyle ilgili resmi işlemlerin basitleştirilmesi, uyumlaştırılması ve karşılıklı tanınmasını ifade etmektedir.

Madde 2

Taraflar, bu Mutabakat Zaptı’nın 1’inci Maddesinde atıfta bulunulan sınır kapılarının belirlenmesi ve bu kapıların ortak kullanımına ilişkin kural ve düzenlemelerin tespiti konusunda ayrıca bir anlaşma yapmak üzere çalışma konusunda anlaşmışlardır. Belirlenen kural ve düzenlemeler, başlangıç olarak, belirlenen sınır kapılarından birinde pilot proje olarak uygulanacaktır.

Madde 3

Bu Mutabakat Zaptı’nın hedeflerine ulaşmak üzere, yetkili idareler, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı, Suriye Arap Cumhuriyeti adına Maliye Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’dür.

Madde 4

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

İşbu Mutabakat Zaptı, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 yıl yürürlükte kalır ve Akit Taraflar'dan biri, Mutabakat Zaptı'nı sona erdirmeye niyetini diğer Taraf'a diplomatik yollarla en az 6 ay önce yazılı olarak bildirmediği takdirde, aynı süreler için otomatik olarak yenilenir.

Madde 5

Bu Mutabakat Zaptı, yürürlüğe girdikten sonra, Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Mutabakat Zaptının 4 üncü Maddesinde tarif edilen hukukî usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

Bu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanması veya uygulaması hakkında ortaya çıkan herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında dostane müzakerelerle halledilir.

Şam'da 23.12.2009 tarihinde, her metin eşit geçerlilikte olmak üzere ikişer nüsha Türkçe, Arapça, ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması durumunda, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Devlet Bakanı

Cevdet YILMAZ

SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Maliye Bakanı

Mohammad AL-HUSSEIN

